

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 14P/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6222200076
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Maukš
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2022:6222200076.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom Mgr. Andrejom Maukšom vo veci starostlivosti o maloletú C. B., Z.. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpená opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov: matky B. B., Z.. XX. XX. XXXX, V. Č. XX, zast. Mgr. Legényiovou, advokátkou Komenského 3, Veľký Krtíš a otca A. B., Z.. XX. XX. XXXX, Z. XXX, V., t. č. ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová, o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletú C. B., Z.. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matky B. B., Z.. XX. XX. XXXX, ktorá je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

II. Otec maloletej A. B., Z.. XX. XX. XXXX je povinný prispievať na výživu maloletej C. B., Z.. XX. XX. XXXX výživným vo výške 50 Eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky B. B., Z.. XX. XX. XXXX, počnúc dňom 14. 01. 2022.

III. Zročné výživné za obdobie od 14. 01. 2022 do 31. 05. 2022 v sume 229,03 Eur súd otcovi povoľuje splácať v mesačných splátkach po 10 Eur vždy do 20. dňa v mesiaci k rukám matky počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatným celý zostatok zročného výživného.

IV. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 9P/120/2012-66 zo dňa 14. 09. 2012 vo výrokoch II., III. a IV.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 14. 01. 2022 domáhala zmeny rozsudku tunajšieho súdu č. k. 9P/120/2012-66 zo dňa 14. 09. 2012 v časti osobnej starostlivosti o maloletú tak, že maloletá sa zverí do osobnej starostlivosti matky a otec bude povinný prispievať na jej výživu výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima. Na pojednávaní matka v rámci záverečnej reči prostredníctvom svojej právnej zástupkyne doplnila, že žiada aby maloletú zastupovala a spravovala jej majetok, upravila výšku výživného na sumu 50 Eur mesačne, a to vždy do 20. dňa v mesiaci vopred od podania návrhu s tým, že zročné výživné navrhla splácať v mesačných splátkach po 10 Eur. Návrh odôvodnila tým, že striedavá starostlivosť o maloletú v zmysle posledného rozsudku nefungovala už od prvého dňa po rozvode, nakoľko otec uvádzal, že kvôli práci si to nevedel zabezpečiť, o maloletú sa riadne nestaral a uvádzal rôzne výhovorky. V roku 2019 bol otec maloletej zadržaný kvôli drogovej trestnej činnosti a momentálne je vo výkone trestu a odňatia slobody, ktorý mu bol uložený v trvaní 6 rokov.

2. Otec nesúhlasil s návrhom na zverenie maloletej do starostlivosti matky. Súhlasil s platením výživného, ktorého výšku ponechal na úvahe súdu po zvážení všetkých okolností. Poprel problémy so zabezpečením starostlivosti o maloletú, ktorú matka popísala v návrhu a uviedol, že keď chcel ísť po maloletú, tak mu to znemožnila práve matka, ktorá uvádzala maloletej, že sa jej otec nemôže venovať. Tieto skutočnosti môžu potvrdiť otec otca P. B. a jeho sestra T. B., J. B., ktorých otec navrhol vo veci vypočuť. Otec ďalej uviedol, že spolu s ním bol odsúdený aj súčasný partner matky, ktorému vybavoval pervitín. Otec ďalej uviedol, že navrhuje vyžiadať odoslanú poštu ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová a prijatú poštu na a z adresy maloletej, nakoľko od maloletej nedostáva odpovede a má obavu, že jeho listy sa k nej nedostali, nakoľko ich matka zadržuje.

3. Opatrovník maloletej sa v plnom rozsahu stotožnil s návrhom na úpravu rodičovských práv a povinností predneseným matkou.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky a oboznámením sa s čestným vyhlásením otca, správou opatrovníka z prešetrenia pomerov, rozsudkami tunajšieho súdu č. k. 3T/65/2019-971 a 3T/65/2019-1141, rozsudkom Krajského súdu Banskej Bystrici sp. zn. 4To/1/2020, potvrdením o príjme otca, lustráciami v registri obyvateľov, Sociálnej poisťovni a ZVJS, správou ÚPSVaR Veľký Krtíš a rozsudkom zo spisu 9P/120/2012 na č. I. 66, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

5. O úprave rodičovských práv a povinností k maloletej naposledy rozhodoval tunajší súd rozsudkom č. k. 9P/120/2012-66 zo dňa 14. 09. 2012, ktorý výrokom II. maloletú zveril do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v týždňových intervaloch, výrokom III. určil, že obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a výrokom IV. výživné neurčil.

6. Z výsluchu matky vyplynulo, že asi jeden a pol roka žije v prenajatom rodinnom dome s manželom (T. B.), maloletou a dvoma deťmi, ktoré má spoločne so súčasným manželom. Striedavá starostlivosť o maloletú nikdy nefungovala ako bola schválená v rozsudku z roku 2012 a maloletá väčšinu času trávila u matky. Od nástupcu otca do výkonu trestu odňatia slobody v roku 2019 otec najprv s maloletou dva roky nekomunikoval, na Vianoce 2021 poslal prvý list a následne ďalšie v maďarskom jazyku, v ktorých uvádza, že mu maloletá chýba, ľutuje, keď s ňou netrávil čas a uvedomuje si svoje chyby. Maloletá otcovi odpísala na prvý list, vyčítala mu ako sa predtým správal, že po ňu neprišiel na dohodnuté miesto alebo sa jej nevenoval. Ďalšie listy od otca matka maloletej odovzdala, maloletá ich otvorila a prečítala, ale neodpovedala. Maloletá na listy od otca reagovala zle, mala záchvaty, krútila sa jej hlava. Matka s ňou navštívila všeobecného lekára, ktorý ju poslal na vyšetrenie k očnému, kardiológovi a na vzorky krvi a moču, aby sa vylúčil fyzický pôvod týchto stavov, inak maloletú odporučí k psychiatrovi.

Príjem matky momentálne predstavuje predĺžený rodičovský príspevok s rodinnými prídavkami v sume spolu 304 Eur, nakoľko jej syn (4 a pol roka) je autista a matka sa o neho celodenne stará. Manžel matky pracuje v Rakúsku s príjmom okolo 2.200 Eur a z Rakúska dostávajú aj rodinné prídavky, resp. doplatok k slovenským prídavkom, spolu 450 Eur na tri deti.

Manžel matky bol odsúdený za obdobnú trestnú činnosť ako otec a dostal podmienený trest s probačným dohľadom na štyri roky, pričom podmienka mu bude trvať ešte tri roky. Bol sa hlásiť u probačného úradníka, ktorému nahlasuje zmenu pomerov, napríklad zmenu práce. Neboli mu uložené kontroly na požívanie návykových látok.

Ako mesačné výdavky na maloletú matka uviedla stravovanie v domácnosti 150 Eur, stravovanie v škole 20 Eur, drogeria 15 Eur, voľnočasové aktivity 10 Eur na nákup pomôcok (maloletá rada maľuje), pričom za krúžky navštevované v škole sa neplatí. Na školské potreby sa platilo okolo 100 Eur na začiatku školského roka a na oblečenie asi 200 Eur štvrťročne. Iné výdavky maloletá nemá. Na otázku sudcu ohľadom výdavkov na stravovanie celej domácnosti matky uviedla, že vynaloží sumu okolo 300 až 350 Eur mesačne.

7. Zo správy opatrovníka z prešetrenia pomerov vyplynulo, že matka s maloletou, manželom T. B. a dvoma spoločnými deťmi: T., Z. XXXX T. Z., Z. XXXX asi rok a pol býva na adrese V. Č. XXX v prenajatom rodinnom dome. Náklady na domácnosť predstavujú približne 700 Eur v čom je zahrnutý nájom 220 Eur, elektrina 86 Eur, plyn 100 Eur, internet a televízia 12 Eur a strava na celú domácnosť 300 - 400 Eur mesačne. Všetky miestnosti sú kompletne zariadené a každý člen domácnosti má vlastné lôžko na spanie. Matka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok vo výške 275,90 Eur, prídavok na maloletú C. vo výške 25,88 Eur a prídavky na deti vyplácané z Rakúska. Manžel matky pracuje v Rakúsku ako vodič nákladnej dopravy, domov chodí vo štvrtok a do práce sa vracia v nedeľu.

Dosahuje priemerný mesačný zárobok vo výške približne 2.500 Eur. Maloletá C. navštevuje ôsmy ročník Základnej školy vo Vinici. Maloletá je vedená v pediatrickej ambulancii MUDr. Karola Pásztoriho vo Vinici, má absolvované všetky povinné prehliadky a očkovania a je zdravá. Otec sa prvé dva roky vo výkone trestu odňatia slobody maloletej neozýval a na jej výživu neprispieval. Momentálne je s ňou v kontakte prostredníctvom listov, ktoré poslal štyri, pričom na prvý maloletá odpovedala, na ďalšie už nie.

8. Podľa potvrdenia ÚPSVaR Veľký Krtíš matka poberá rodičovský príspevok vo výške 280 Eur mesačne a prídavky na dieťa vo výške 25,88 Eur mesačne. Podľa správy ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová je otec vo výkone trestu a odňatia slobody zamestnaný zamestnaný s čistým príjmom za obdobie posledných 12 mesiacov na úrovni od 191,59 Eur do 308,18 Eur mesačne. Podľa lustrácie v registri obyvateľov má otec okrem maloletej vyživovaciu povinnosť ešte k maloletej B. B. Z.. XXXX a matka má okrem maloletej vyživovacie povinnosti k mal. T. B., Z.. XXXX a Z. B., Z.. V. XXXX. Manželom matky je podľa lustrácie v registri obyvateľov T. B..

9. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 3T/65/2019-971 zo dňa 18. 11. 2019 bol otec odsúdený za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných látok a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona, pričom tento rozsudok bol zrušený uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/1/2020 zo dňa 14. 01. 2020. Následne bol otec uznaný vinným z vyššieho uvedeného trestného činu rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 3T/65/2019-1141 zo dňa 13. 07. 2020 a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov nepodmienečne, ktorý podľa lustrácie ZVJS vykonáva od 14. 02. 2019 do 14. 02. 2025. Rovnakým rozsudkom bol za prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov ich držanie, obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona uznaný za vinného aj T. B. (manžel matky), ktorému bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, ktorý bol podmienečne odložený s probačným dohľadom a skúšobnou dobou vo výmere 4 roky.

10. Súd vec správne posúdil podľa ustanovenia § 26 Zákona o rodine, podľa ktorého, ak sa zmenia pomery môže súd aj bez návrhu zmeniť dohodu rodičov alebo rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností. Od posledného rozhodnutia v roku 2012 nastala výrazná zmena pomerov, nakoľko otec sa od roku 2019 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody do roku 2025. Za tohto stavu je zrejmé, že fakticky nemôže vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, a to ani v rámci striedavej osobnej starostlivosti a preto je potrebné pristúpiť k zmene posledného rozhodnutia.

11. Vzhľadom na to, že otec osobnú starostlivosť o maloletú vykonávať nemôže, do úvahy prichádza zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky. Z prešetrenia opatrovníka vyplýva, že v starostlivosti matky o maloletú neboli zaznamenané žiadne nedostatky, maloletá si riadne plní školskú dochádzku, má v domácnosti matky zabezpečené všetky svoje potreby a predpoklady na riadny vývin a taktiež matka zabezpečuje starostlivosť po zdravotnej stránke, nakoľko maloletá má absolvované všetky prehliadky a povinné očkovania. Preto má súd za to, že matka je schopná maloletej poskytovať riadnu starostlivosť po všetkých stránkach, ktorú jej fakticky minimálne od doby vzatia otca do výkonu trestu odňatia slobody výlučne zabezpečuje. Preto súd zmenil posledné rozhodnutie vo výroku II. o striedavej osobnej starostlivosti tak, že maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky. Otec namietal, že za drogovú trestnú činnosť bol odsúdený aj manžel matky, ktorý býva s maloletou v spoločnej domácnosti. Samotné odsúdenie manžela matky neznamena, že by maloletá nemohla byť zverená matke, ktorá bude v prvom rade zabezpečovať výchovu maloletej a u ktorej žiadne nedostatky zistené neboli. Manžel matky sa na výchove maloletej len podieľa podľa § 30 ods. 2 Zákona o rodine. Súd poukazuje na to, že u manžela matky išlo o menej závažnú trestnú činnosť - prečin na rozdiel od otca, ktorý bol uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu a manželovi matky bol uložený miernejší trest odňatia slobody s podmienečným odkladom a probačným dohľadom. V rámci dohľadu je probačným úradníkom sledované vedenie riadneho života manželom matky. Preto súd po zvážení všetkých uvedených okolností nemá pochybnosti o tom, že maloletej bude poskytnutá v domácnosti matky riadna starostlivosť.

12. Keďže primárnym dôvodom na zmenu rozhodnutia o osobnej starostlivosti je skutočnosť, že otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, nevykonával súd dôkazy navrhnuté otcom, a to výsluchy svedkov, ktorí mali potvrdiť akým spôsobom otec pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody zabezpečoval starostlivosť o maloletú a z akých dôvodov sa striedavá starostlivosť nerealizovala. Tieto skutočnosti v súčasnosti nie sú relevantné pre rozhodnutie súdu a súd vychádza zo skutkového stavu, ktorý tu je v čase vyhlásenia rozhodnutia, kedy osobnú starostlivosť o maloletú môže zabezpečovať len

matka, keďže otcovi v tom báni výkon trestu a odňatia slobody. Prípadné ďalšiu prehodnotenie osobnej starostlivosti o maloletú bude možné vykonať po prepustení otca z výkonu trestu odňatia slobody, kedy súd môže vykonať ďalšie dokazovanie odrážajúce v tom čase aktuálny skutkový stav. Pokiaľ otec ďalej namietal, že matka zadržáva maloletej korešpondenciu, z výsluchu matky aj zo správy opatrovníka vyplýva, že táto korešpondencia bola maloletej odovzdaná a dokonca na prvý otcov list aj odpovedala. Preto nebol dôvod vykonať ani dokazovanie navrhnuté otcom ohľadom vyžiadania pošty medzi ním a maloletou, nakoľko súd mal vyššie uvedenými dôkazmi preukázané doručenie listov otca maloletej. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že obsahom listu maloletej adresovaným otcovi bolo vyčítanie miery starostlivosti otca v minulosti a sama maloletá nemala záujem otcovi na ďalšie listy odpovedať. Maloletú nemožno do týchto aktivít v jej veku 14 rokov nútiť, pokiaľ sama nechce, čo by mal otec rešpektovať.

13. Súd zmenil aj výrok III. posledného rozsudku a určil, že právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok má matka. V poslednom rozsudku bolo toto právo priznané obidvom rodičom, avšak vzhľadom na to, že otec sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, nemôže z praktického hľadiska toto právo reálne vykonávať, a preto bolo potrebné pôvodný výrok zmeniť.

14. Súd taktiež zmenil výrok IV. štyri posledného rozsudku v časti výživného. Vzhľadom na to, že výživné môže byť neurčené len v prípade striedavej osobnej starostlivosti (§ 62 ods. 6 Zákona o rodine), ktorú súd v predmetnej veci zmenil, bolo nevyhnutné rozhodnúť o určení vyživovacej povinnosti zo strany otca ako rodiča, ktorému maloletá nebola zverená do osobnej starostlivosti podľa ustanovenia § 24 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine. Súd pri určení výšky výživného v súlade s ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine vychádzal prvom rade z odôvodnených potrieb maloletej. Pokiaľ ide o pravidelné mesačné výdavky na uspokojovanie potrieb maloletej súd vychádzal z výsluchu matky a zohľadnil 20 Eur na stravovanie v škole, 15 Eur na drogériu, 10 Eur na nákup pomôcok na voľnočasové aktivity, 8 Eur na školské pomôcky (aliquotná mesačná časť zo sumy 100 Eur na začiatku školského roka), 67 Eur na nákup ošatenia (aliquotná mesačná časť zo sumy 200 Eur štvrťročne), ktoré súd považoval za primerané na uspokojovanie uvedených potrieb maloletej vo veku 14 rokov. Pokiaľ ide o stravovanie maloletej v domácnosti, matka vo výsluchu uviedla sumu 150 Eur, ktorú súd považoval za prehnanú, keďže ako výdavky na stravu na celú domácnosť matka uviedla sumu do 350 Eur. Pri päťčlennej domácnosti vychádza na maloletú suma približne 70 Eur mesačne, ktorú súd považoval za primeranú a zohľadnil ju v tejto výške. Po zrátaní vyššie uvedených výdavkov je potrebné na pravidelné mesačné výdavky na maloletú vynaložiť sumu okolo 190 Eur.

15. Súd ďalej v súlade s ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine vychádzal zo schopností a možností rodičov dosahovať príjem, pričom rozhodujúci nie je len ich skutočný príjem (tzv. potencialita príjmov). Otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kde sú jeho zárobkové možnosti obmedzené a vie si zarobiť v priemere od 200 do 300 Eur mesačne v čistom. Súd však má za to, že otec sa do výkonu trestu slobody dostal vlastným zavinením, nakoľko bol odsúdený za úmyselný trestný čin na trest odňatia slobody, čo je možné v súlade so záverom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 3Cdo/236/2018 zo dňa 20. 02. 2019 považovať za neprimerané riziko, ktoré otec ako povinný rodič na seba vzal, a preto na takéto obmedzenie príjmu vo výkone trestu odňatia slobody súd nemôže prihliadnuť. Súd však zároveň poukazuje na to, že manžel matky má nadštandardne vysoký príjem prevyšujúci 2.000 Eur, ktorý zároveň predstavuje aj príjem matky ako jeho manželky, nakoľko spadá do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Aj z tohto príjmu matka pokrýva svoje výdavky a výdavky maloletej a odráža sa to na jej životnej úrovni. Obaja rodičia majú okrem maloletej ďalšie vyživovacie povinnosti k iným maloletým deťom, a teda táto okolnosť nerobí medzi rodičmi zásadný rozdiel v ich možnostiach a schopnostiach pokryť výživu maloletej. Pretože matka navrhuje sumu výživného len 50 Eur mesačne, súd sa stotožnil s jej návrhom, pretože matka pokrýva väčšinu výdavkov na maloletú a domácnosť z nadštandardného príjmu jej manžela a zároveň sú výdavky maloletej čiastočne pokryté aj rodinným prídavkom poberaným s Rakúskom v sume 450 Eur na tri deti. Vzhľadom na všetky tieto okolnosti súd určil výživné na maloletú zo strany otca v navrhovanej sume 50 Eur mesačne a otec tak pokryje len časť mesačných výdavkov na maloletú, čo zodpovedá jeho aktuálnemu príjmu vo výkone trestu odňatia slobody (hoci by mohol v rámci potenciality dosahovať vyšší príjem) a takouto sumou je schopný na maloletú reálne prispievať aj za existencie ďalšej vyživovacej povinnosti.

16. Súd v súlade s ustanovením § 77 ods. 1 zákona o rodine a s návrhom matky, určil počiatok vyživovacej povinnosti ku dňu začatia konania, teda ku dňu 14. 01. 2022, nakoľko od uvedeného dátumu reálne zabezpečovala starostlivosť o maloletú jej matka, keďže otec sa už od roku 2019 nachádza vo

výkone trestu odňatia slobody. Za uvedené obdobie až do dňa rozhodnutia súdu vzniklo otcovi zročné výživné, a to alikvotná časť za mesiac január 2022 (od 14. do 31.) v sume 29,03 Eur a za mesiace február až máj 2022 (za ktorý je výživné splatné) v sumách 4-krát po 50 Eur, spolu 229,03 Eur. Otec v konaní ani len netvrdil, že od podania návrhu na výživu maloletej akokoľvek finančne prispel, pričom matka na pojednávaní vyslovene uviedla, že za uvedené obdobie nebolo zo strany otca na výživu maloletej prispené. Preto súd uložil otcovi povinnosť zaplatiť zročné výživné v celej výške. Vzhľadom na sumu zročného výživného, ktoré niekoľkonásobne prevyšuje bežné výživné a obmedzené možnosti otca vo výkone trestu odňatia slobody dosahovať príjem, povolil súd otcovi zročné výživné splácať v mesačných splátkach navrhnutých matkou po 10 Eur, čím splatí svoj dlh na zročnom výživnom v období do 2 rokov, čo súd považoval za primeranú dobu.

17. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého v mimosporových konaniach nemá žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Veľký Krtíš písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.